

Yrkesetiske Retningslinjer for Diakoner

Det Norske Diakonforbund
The Norwegian Association of Deacons

Retningslinjene gjelder for diakoner som er medlemmer
av Det Norske Diakonforbund.
Vedtatt av Den Norske Diakonforbunds
generalforsamling 18.9. 2014.

Besøksadresse:
Rådhusgata 1-3, Oslo, 8. etg

Postadresse:
Rådhusgata 1-3, 0151 OSLO
Tlf: (+47) 23 08 14 60,
Fax: (+47) 23 08 14 69

E-post:
diakonforbundet@diakonforbundet.no

Det Norske Diakonforbund
The Norwegian Association of Deacons

4	INNLEDNING
5	YRKESETIKK
6	GRUNNLEGGENDE VERDIER
8	DIAKONENS PROFESJONELLE ANSVAR
9	DIAKONERS TAUSHETSPLIKT
12	DIAKONEN I MØTE MED MEDMENNESKER
13	DIAKONEN OG FORHOLDET TIL KOLLEGAER OG FRIVILLIGE MEDARBEIDERE
15	DIAKONEN OG FORHOLDET TIL OPPDRAKSGIVER /ARBEIDSGIVER
17	DIAKONEN OG SAMFUNNSOPPDRAGET
18	KONSEKVENSER
20	TJENESTEORDNING OG KVALIFIKASJONSKRAV
22	GRUNNLEGGENDE VERDIER MED BIBELHENVISNINGER
23	FNS VERDENSERKLÆRING OM MENNESKERETTIGHETER

1. INNLEDNING

De yrkesetiske retningslinjer gjelder for diakoner som er medlemmer av Det Norske Diakonforbund. Diakoners arbeidsområde kan være i kirken, i det offentlige, i diakonale og ideelle institusjoner og organisasjoner samt innenfor det private næringslivet. De yrkesetiske retningslinjene gjelder alle disse arbeidsområdene så lenge diakonen er medlem av Det Norske Diakonforbund.

De yrkesetiske retningslinjer kan også studeres og benyttes av:

- Studenter og undervisningspersonell ved utdanningsinstitusjoner.
- Forskere innen feltet diakonalt arbeid.
- Mennesker diakoner møter i sin tjeneste.
- Diakoners arbeidsgivere og oppdragsgivere.
- Diakoners kollegaer, samarbeidspartnere og andre.

Målsettingen med retningslinjene er at diakoner, i tillegg til å utøve en etisk og moralsk praksis, utvikler sin yrkesidentitet, moralske dømmekraft og dannelses. Retningslinjene skal også styrke diakoners egenrefleksjon i forhold til praktisk utøvelse av sitt arbeid. De skal også være med på å klargjøre for kirke og samfunn hvilken etisk plattform diakoner skal ha.

2. YRKESETIKK

Yrkesetikk er sentralt for utøvelsen av profesjonelt arbeid. For diakoner er det å utføre diakonalt arbeid i henhold til både etisk og moralsk god standard en holdning og et mål. Diakonen skal gjennom sin tjeneste bidra til å realisere kirkens diakonale oppdrag. Diakonen arbeider for menneskers beste i kirke og lokalmiljø, nasjonalt og internasjonalt, i samarbeid med offentlige, frivillige og andre aktuelle instanser. De yrkesetiske retningslinjer og de verdier retningslinjene forfekter, vil ligge til grunn for diakoners utøvelse av sitt arbeid og forståelse av diakoni som fag.

Diakoner i Den norske kirke er forpliktet på sitt vigslingsløfte, slik diakoner i andre kirkesamfunn er forpliktet på sine vigslings- /ordinasjonsløfter.

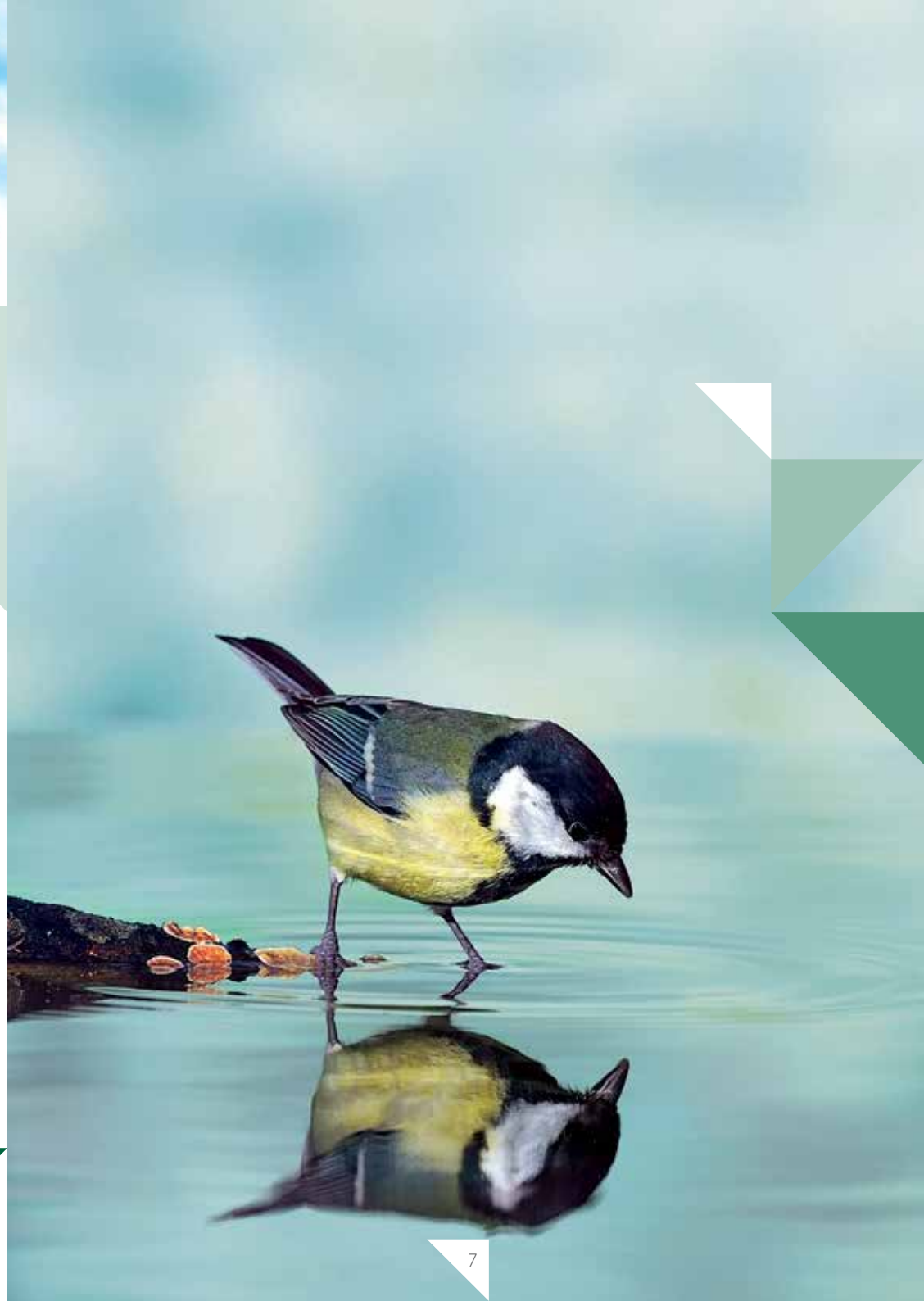
Det Norske Diakonforbund ønsker med de yrkesetiske retningslinjer å bidra til økumeniske samtaler om diakoners og diakoniens plass og betydning, i kirke og samfunn.

3. GRUNNLEGGENDE VERDIER

Det Norske Diakonforbunds grunnleggende verdier tar utgangspunkt i Bibelens verdier om menneskets ukrenkelighet og iboende verdighet, likeverd og ikke-diskriminering av mennesker, nestekjærlighet, kamp for rettferdighet og solidaritet, forsoning, forvandling og myndiggjøring og vern om skaperverket. I tillegg slutter Det Norske Diakonforbund opp under FNs menneskerettighetserklæring som fastslår at «alle mennesker er født frie og med samme menneskeverd og menneskerettigheter». Sammenfattet innebærer dette at:

- Diakonen viser respekt for enkeltmenneskers integritet og er seg alltid bevisst at han/hun er sendt av kirken.
- Diakonen skal behandle alle mennesker med verdighet og respekt uavhengig av kjønn, funksjonsevne, sosial status, seksuell legning, etnisitet, politisk eller religiøs overbevisning.
- Diakonen må kjenne sine faglige muligheter og begrensninger, og gjøre bruk av kunnskap og metode han/hun gjennom utdanning og praksis er kvalifisert for.
- Diakonen samarbeider med enkeltpersoner, grupper, institusjoner og kirker for å løse aktuelle utfordringer basert på disse verdiene.

4. DIAKONENS PROFESJONELLE ANSVAR

Diakonen er faglig og personlig ansvarlig for sin tjeneste. I dette ligger at diakonen skal:

- Begrunne sine handlinger faglig og etisk.
- Utvikle seg faglig, yrkesetisk og personlig.
- Søke åndelig påfyll og personlig hjelp og veiledning.

Diakonen skal gjennom studie og bønn trenge dypere inn i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter, og legge vinn på å leve etter Guds ord.

Diakonen viser faglig og moralsk dømmekraft ved å lytte til og å se hele mennesket og verden som skapt av Gud. Diakonen skal gjøre sin tro virksom i handlingen for medmennesker og skaperverk.

Diakonen skal lede det diakonale arbeid som er tillagt hans/hennes stilling. Diakonen skal utøve lederskap preget av samarbeid, tillit, etisk refleksjon, visjonær innstilling, lyttende holdning og reflektert bruk av makt.

5. DIAKONERS TAUSHETSPLIKT

Diakonen skal bevare taushet om personlige forhold som diakonen får kjennskap til i sin tjeneste. Det skal ivareta den tillit og fortrolighet som blir vist diakonen i møte med enkeltmennesker og grupper.

Ifølge straffelovens § 211 om brudd på taushetsplikt for enkelte yrkesgrupper kan diakonen straffes med bot eller fengsel inntil 1 år dersom det uberettiget røpes hemmeligheter som er betrodd diakonen i anledning stillingen eller oppdraget.

Avvergingsplikten i følge straffelovens § 139 går foran taushetsplikten. Eventuell melding meddeles partene skriftlig.

Diakonen plikter av eget tiltak, uten hinder av taushetsplikt, å gi informasjon til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker, jfr. barnevernloven § 6-4.

Varslingsansvaret griper med andre ord inn i forholdet mellom taushetsplikt, opplysningsplikt og yrkesetiske hensyn. I spørsmål der ansvar for å beskytte enkeltpersoner og ivareta taushetsplikt aktualiseres, må varslingsansvaret avveies i forhold til disse.

Avhengig av hvilken grunnutdanning diakonen har, vil den aktuelle profesjonslov som omfatter yrkesutøveren også kunne bli aktualisert (eks. helsepersonelloven som gjelder for sykepleiere)

6. DIAKONEN I MØTE MED MEDMENNESKER

Diakonens møte med medmennesker bør preges av åpenhet, tillit, omsorg og gjensidig respekt.

Diakonen skal fremme håp, mestring og livsmot og den enkeltes mulighet for å ta gode valg. Dette kan skje ved at den enkelte blir oppmuntret til å mobilisere og ta i bruk egne ressurser, og til å ta makt og ansvar over sitt eget liv. Diakonen skal understøtte selvbestemmelse og verdighet hos den enkelte, og har et særlig ansvar for ikke å utnytte en relasjon til egen fordel.

Diakonen har, i møte med de en møter i sin tjeneste, et særlig ansvar for ikke å utnytte situasjonen til egen fordel. Det være økonomi, overføring av egne holdninger og meninger, misbruk av makt eller overskridelse av naturlige grenser for intimitet og seksuell adferd. Diakonen skal være seg bevisst at denne typen situasjoner kan skape et avhengighetsforhold og føre til et misforhold i makt.

7. DIAKONEN OG FORHOLDET TIL KOLLEGAER OG FRIVILLIGE MEDARBEIDERE

Diakonen viser respekt for kollegers arbeid, er lojal og bidrar til samarbeid. Diakonen bidrar aktivt og konstruktivt i utformingen og gjennomføringen av virksomhetens arbeid.

Diakonens samarbeid med frivillige skal preges av gjensidighet og respekt. Diakonen er ansvarlig for at en hensiktsmessig og konstruktiv veiledning og opplæring blir etablert.

Diakonen skal varsle når han/hun er kjent med kritikkverdige eller uforsvarlige forhold ved arbeidsstedet. Lojalitet til arbeidsstedet og kollegaer skal ikke hindre dette.

8. DIAKONEN OG FORHOLDET TIL OPPDRAKSGIVER /ARBEIDSGIVER

Diakonen skal se sitt arbeid som en del av arbeidsstedets samlede virksomhet, og skal sette seg inn i forholdene på det lokale arbeidsstedet. Diakonen skal sette seg inn arbeidsstedets visjon, mål og retningslinjer og være lojal mot disse.

Dersom regler, instruksjoner og arbeidsforholdene generelt gjør det vanskelig å utføre et faglig forsvarlig arbeid, skal diakonen arbeide aktivt for å bedre forholdene gjennom de kanaler som er opprettet til dette.

9. DIAKONEN OG SAMFUNNSOPPDRAGET

Diakonen skal være orientert om kirkens og samfunnets strukturer og utvikling, og søke å skape gode samarbeidsrelasjoner til ulike offentlige myndigheter og private institusjoner og organisasjoner.

Diakonen skal søke sammen med andre samfunnsaktører og kjempe for endrede strukturer i kirke og samfunn for å fremme likeverd, menneskelivets ukrenkelighet, rettferdighet og fellesskap der disse verdier trues. Det samme gjelder å verne om skaperverket og støtte opp under strukturer og arbeid som fremmer godt og bærekraftig livsmiljø. Både lokalt og globalt.

10. KONSEKVENSER

En diakon som i sin stilling opptrer på en måte som er i strid med de yrkesetiske retningslinjer ved at det har foregått alvorlige enkeltbrudd eller vedvarende adferd som bryter med retningslinjene, og/eller hvor medlemmet ikke viser vilje til å endre seg, må ta de konsekvenser som følger. Dette kan innebære å få saken sin opp for Det Norske Diakonforbunds fagetiske råd (Sentralstyret).

Dersom det viser seg at diakonen har brutt de yrkesetiske retningslinjer og hvor medlemmet ikke viser vilje til å endre seg, kan diakonen bli ekskludert fra Det Norske Diakonforbund.

Til de yrkesetiske retningslinjene hører tre vedlegg:

- Tjenesteordning og kvalifikasjonskrav for diakoner
- Grunnleggende bibelhenvvisninger til retningslinjenes punkt 3
- FNs menneskerettserklæring

Tjenesteordning og kvalifikasjonskrav for diakoner i Den Norske Kirke

Fastsatt av Kirkemøtet 2004 med hjemmel i lov av 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke §24 tredje ledd bokstav c og kronprins reg. res. 26.10.1990, jf Grl. §16. Justert i KR 075/11.

§ 2. Tjenestens formål

Kirkens diakonale tjeneste har som formål å fremme kirkens omsorgstjeneste. Diakoni er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.

Diakonen leder menighetens diakonitjeneste og har medansvar for å rekruttere, utruste og veilede frivillige medarbeidere.

§ 3. Tjenestens rammer

Diakonen er forpliktet på de planer og prioriteringer menighetsrådet fastsetter i samråd med kirkelig fellesråd, innenfor de planer og programmer som er fastsatt for diakonitjenesten i Den norske kirke. Tjenesten utføres i samarbeid med ansatte og frivillige i menigheten.

Arbeidsgiver fastsetter hvilke tjenesteoppgaver som ligger til stillingen innenfor rammen av gjeldende planer. Ved endring av stillingsbeskrivelse skal vedkommende diakon, menighetsråd og sokneprest gis anledning til å uttale seg. Innenfor disse rammer har diakonen et selvstendig ansvar for den faglige utførelsen av de arbeidsoppgaver som er tillagt stillingen.

Diakonen har ansvar for egen faglig oppdatering og personlig fornyelse.

Diakonen skal utføre sin tjeneste i samsvar med Den norske kirkes ordninger.

§ 4. Kvalifikasjonskrav

Som diakon kan tilsettes person som har:

1. Mastergrad med :

- Minst en 3-årig fagutdanning på høghskolenivå innen helsefag eller sosialfag, eller pedagogisk utdanning av minst 3 års varighet
- Utdanning i kristendomskunnskap tilsvarende minimum 30 studiepoeng
- Praktisk-kirkelig utdanning med hovedvekt på diakoni og med veiledet praksis på til sammen minimum 30 studiepoeng

eller:

- Teologisk embetseksamen og praktisk-kirkelig utdanning med hovedvekt på diakoni og veiledet praksis på til sammen minimum 30 studiepoeng

eller:

- Fast stilling som diakon i menighet, eller er vigsllet som diakon. Kirkerådet kan godkjenne at personer med annen faglig jevngod og relevant utdanning/praksis godkjennes som diakon.

Dersom det ikke melder seg søkere som oppfyller kvalifikasjonskravene, kan bispedømmerådet for stillinger med statlig finansiering godkjenne at stillingen midlertidig omgjøres til annen stilling innen diakoni.

§ 5. Tilsetningsvilkår

Tilsetting skjer med forbehold om vigsling og at biskopen gir tjenestebrev.

§ 6. Vigsling, innsettelse og tilsyn

Diakonen vigslles til tjeneste og innsettes etter forordnet liturgi. Formaning og løftet i vigslingsliturgien er bestemmende for diakonens tjeneste og livsførsel.

Diakonen står under tilsyn av biskopen.

§ 7. Gudstjenestelige funksjoner

Kirkemøtet kan gi retningslinjer for diakonens gudstjenestelige funksjoner.

Ved utførelse av gudstjenestelige og liturgiske funksjoner står diakonen under ledelse av forrettende prest. Ved uenighet om utførelsen av disse funksjoner, drøftes saken mellom partenes arbeidsgivere. Dersom det ikke oppnås enighet, avgjøres saken av biskopen.

§ 8. Taushetsplikt

Diakonen har taushetsplikt etter gjeldende regler.

§ 9. Mindre endringer

Kirkemøtet gir Kirkerådet myndighet til å foreta mindre endringer i disse bestemmelsene.

II Reglene trer i kraft 1. januar 2005

Grunnleggende verdier med bibelhenvisninger

I retningslinjenes punkt 3 henvises det til at Det Norske Diakonforbund bygger på Bibelens grunnleggende verdier. Her følger en oversikt over noen utvalgte referanser til aktuelle bibeltekster.

Menneskets ukrenkelighet og iboende verdighet:

- Salme 8, 4-6
- Kol. 1, 15-20: Menneske skapt i Guds bilde
- Luk 15, 3-7: Lignelsen om den ene sau og de 99, større glede i himmelen om en synder vender om
- Luk 15,11- 52: Den bortkomne sønnen – alt mitt er ditt
- Luk 12, 22: Vær ikke bekymret. Se på fuglene, (...) hvor mye mer verd er ikke dere

Likeverd og ikke-diskriminering av mennesker:

- Kol. 3, 11
- Gal 3, 27-29: Her er ikke jøde eller greker, mann eller kvinne (...) Vi er alle Guds barn med arverett
- Jak 2, 8-9: Gjør dere forskjell på folk, synder dere
- Matt 10, 25-28: Jeg er ikke kommet for å herske, men for å tjene

Nestekjærlighet:

- Luk 10, 25-37: Historien om den barmhjertige samaritan
- Matt 25, 40: Det du har gjort mot en av mine minste, har du gjort mot meg
- Matt. 7, 12: Den gylne regel – alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, skal dere gjøre mot dem.

Omsorg og fellesskap:

- Matt 25, 34-40
- Gal 6, 10: La oss gjøre godt mot alle, og mest av alt mot dem som er våre søsken i troen
- Joh 13: Om fotvaskingen, slik jeg har (...) skal også dere
- Joh 13, 34-35: Et nytt bud. Som jeg har elsket dere, skal dere elske hverandre. Da skal alle se at dere er mine disipler.
- Apgj 2, 44-46: Alle som var troende, holdt sammen og hadde alt felles

Kamp for rettferdighet og solidaritet

- Rom 14, 17-18
- 1. Kor 12, 26: Når ett lem lider, lider hele legemet. Om ett lem blir hedret, gleder alle seg. Menigheten som legeme.
- Salme 5,2: Du er en Gud som ikke tåler ondskap
- Matt 5, 6: Saligprisningene
- Salme 9: De hjelpeløses hjelper

Forsoning, forvandling og myndiggjøring

- 2. Kor 5, 19
- Luk 19, 1-9: Historien om Sakkeus – har jeg tatt fra noen, gir jeg dobbelt tilbake
- Joh 8, 11ff.: Om kvinnen som var grepet i ekteskapsbrudd – Heller ikke jeg fordømmer deg, gå bort og synd ikke mere.
- Vern om skaperverket
- Salme 104: Guds visdom i skaperverket
- Kol 1, 15-20

FNs verdenserklæring om menneskerettigheter

Innledning

Da anerkjennelsen av iboende verdighet og av like og uavhengelige rettigheter for alle medlemmer av menneskeslekten er grunnlaget for frihet, rettferdighet og fred i verden,

da tilsidesettelsen av og forakt for menneskerettighetene har ført til barbariske handlinger som har rystet menneskehetens samvittighet, og da framveksten av en verden hvor menneskene har tale- og trosfrihet og frihet fra frykt og nød, er blitt kunngjort som folkenes høyeste mål,

da det er nødvendig at menneskerettighetene blir beskyttet av loven for at menneskene ikke skal tvinges til som siste utvei å gjøre opprør mot tyranni og undertrykkelse,

da det er nødvendig å fremme utviklingen av vennskapelige forhold mellom nasjonene,

da De Forente Nasjoners folk i Pakten på ny har bekreftet sin tro på grunnleggende menneskerettigheter, på menneskets verdighet og verdi og på like rettigheter for menn og kvinner og har besluttet å arbeide for sosialt framskritt og bedre livsstandard under større frihet,

da medlemsstatene har forpliktet seg til i samarbeid med De Forente Nasjoner å sikre at menneskerettighetene og de grunnleggende friheter blir allment respektert og overholdt,

da en felles forståelse av disse rettigheter og friheter er av den største betydning for å virkeliggjøre denne forpliktelse, kunngjør

GENERALFORSAMLINGEN

Nå denne

Verdenserklæring om menneskerettighetene

Som et felles mål for alle folk og alle nasjoner, for at hvert individ og hver samfunnsmyndighet, med denne erklæring stadig i tankene, skal søke gjennom undervisning og oppdragelse å fremme respekt for disse rettigheter og friheter, og ved nasjonale og internasjonale tiltak å sikre at de blir allment og effektivt anerkjent og overholdt både blant folkene i medlemsstatene selv og blant folkene i de områder som står under deres overhøyhet.

Artikkel 1.

Alle mennesker er født frie og med samme menneskeverd og menneskerettigheter. De er utstyrt med fornuft og samvittighet og bør handle mot hverandre i brorskapets ånd.

Artikkel 2.

Enhver har krav på alle de rettigheter som er nevnt i denne erklæring, uten forskjell av noen art, f. eks. på grunn av rase, farge, kjønn, språk, religion, politisk eller annen oppfatning, nasjonal eller sosial opprinnelse, eiendom, fødsel eller annet forhold.

Det skal heller ikke gjøres noen forskjell på grunn av den politiske, rettslige eller internasjonale stilling som innehas av det land eller det område en person hører til, enten landet er uavhengig, står under tilsyn, er ikke-selvstyrende eller på annen måte har begrenset suverenitet.

Artikkel 3.

Enhver har rett til liv, frihet og personlig sikkerhet.

Artikkel 4.

Ingen må holdes i slaveri eller trelldom. Slaveri og slavehandel i alle former er forbudt.

Artikkel 5.

Ingen må utsettes for tortur eller grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff

Artikkel 6.

Ethvert menneske har krav på overalt å bli anerkjent som retts- subjekt.

Artikkel 7.

Alle er like for loven og har uten diskriminering rett til samme beskyttelse av loven. Alle har krav på samme beskyttelse mot diskriminering i strid med denne erklæring og mot enhver oppfordring til slik diskriminering.

Artikkel 8.

Enhver har rett til effektiv hjelp av de kompetente nasjonale domstoler mot handlinger som krenker de grunnleggende rettigheter han er gitt i forfatning eller lov.

Artikkel 9.

Ingen må utsettes for vilkårlig arrest, fengsling eller landsforvisning.

Artikkel 10.

Enhver har krav på under full likestilling å få sin sak rettfærdig og offentlig behandlet av en uavhengig og upartisk domstol når hans rettigheter og plikter skal fastsettes, og når en straffeanklage mot ham skal avgjøres.

Artikkel 11.

1. Enhver som er anklaget for en straffbar handling har rett til å bli ansett som uskyldig til det er bevist ved offentlig domstolbehandling, hvor han har hatt alle de garantier som er nødvendig for hans forsvar, at han er skyldig etter loven.
2. Ingen må dømmes for en handling eller uttalelse som i henhold til nasjonal lov eller folkeretten ikke var straffbar på den tid da den ble begått. Heller ikke skal det kunne idømmes strengere straff enn den som det var hjemmel for på den tid da den straffbare handling ble begått.

Artikkel 12.

Ingen må utsettes for vilkårlig innblanding i privatliv, familie, hjem og korrespondanse, eller for angrep på ære og anseelse. Enhver har rett til lovens beskyttelse mot slik innblanding eller slike angrep.

Artikkel 13.

1. Enhver har rett til å bevege seg fritt og til fritt å velge oppholdssted innenfor en stats grenser.
2. Enhver har rett til å forlate et hvilket som helst land innbefattet sitt eget og til å vende tilbake til sitt land.

Artikkel 14.

1. Enhver har rett til i andre land å søke og ta imot asyl mot forfølgelse.
2. Denne rett kan ikke påberopes ved rettsforfølgelse som har reelt grunnlag i upolitiske forbrytelser eller handlinger som strider mot De Forente Nasjoners formål og prinsipper.

Artikkel 15.

1. Enhver har rett til et statsborgerskap.
2. Ingen skal vilkårlig berøves sitt statsborgerskap eller nektes retten til å forandre det.

Artikkel 16.

1. Voksne menn og kvinner har rett til å gifte seg og stifte familie uten noen begrensning som skyldes rase, nasjonalitet eller religion. De har krav på like rettigheter ved inngåelse av ekteskapet, under ekteskapet og ved dets oppløsning.
2. Ekteskap må bare inngås etter fritt og fullt samtykke av de vordende ektefeller.
3. Familien er den naturlige og grunnleggende enhet i samfunnet og har krav på samfunnets og statens beskyttelse.

Artikkel 17.

1. Enhver har rett til å eie eiendom, alene eller sammen med andre.
2. Ingen må vilkårlig fratras sin eiendom.

Artikkel 18.

Enhver har rett til tanke-, samvittighets- og religionsfrihet. Denne rett omfatter frihet til å skifte religion eller tro, og frihet til enten alene eller sammen med andre, og offentlig eller privat, å gi uttrykk for sin religion eller tro gjennom undervisning, utøvelse, tilbedelse og ritualer.

Artikkel 19.

Enhver har rett til menings- og ytringsfrihet. Denne rett omfatter frihet til å hevde meninger uten innblanding og til å søke, motta og meddele opplysninger og ideer gjennom ethvert meddelelsesmiddel og uten hensyn til landegrenser.

Artikkel 20.

1. Enhver har rett til fritt å delta i fredelige møter og organisasjoner.
2. Ingen må tvinges til å tilhøre en organisasjon.

Artikkel 21.

1. Enhver har rett til å ta del i sitt lands styre, direkte eller gjennom fritt valgte representanter.
2. Enhver har rett til lik adgang til offentlig tjeneste i sitt land.
3. Folkets vilje skal være grunnlaget for offentlig myndighet. Denne vilje skal komme til uttrykk gjennom periodiske og reelle valg med allmenn og lik stemmerett og med hemmelig avstemning eller likeverdig fri stemmemåte.

Artikkel 22.

Enhver har som medlem av samfunnet rett til sosial trygghet og har krav på at de økonomiske, sosiale og kulturelle goder som er uunnværlige for hans verdighet og den frie utvikling av hans personlighet, blir skaffet til veie gjennom nasjonale tiltak og internasjonalt samarbeid i samsvar med hver enkelt stats organisasjon og ressurser.

Artikkel 23.

1. Enhver har rett til arbeid, til fritt valg av yrke, til rettfærdige og gode arbeidsforhold og til beskyttelse mot arbeidsløshet.
2. Enhver har uten diskriminering rett til lik betaling for likt arbeid.
3. Enhver som arbeider har rett til en rettfærdig og god betaling som sikrer hans familie og ham selv en menneskeverdige tilværelse, og som om nødvendig blir utfylt ved annen sosial beskyttelse.
4. Enhver har rett til å danne og gå inn i fagforeninger for å beskytte sine interesser.

Artikkel 24.

Enhver har rett til hvile og fritid, herunder rimelig begrensning av arbeidstiden og regelmessige ferier med lønn.

Artikkel 25.

1. Enhver har rett til en levestandard som er tilstrekkelig for hans og hans families helse og velvære, og som omfatter mat, klær, bolig og helseomsorg og nødvendige sosiale ytelser, og rett til trygghet i tilfelle av arbeidsløshet, sykdom, arbeidsuførhet, enkestand, alderdom eller annen mangel på eksistensmuligheter som skyldes forhold han ikke er herre over.
2. Mødre og barn har rett til spesiell omsorg og hjelp. Alle barn skal ha samme sosiale beskyttelse enten de er født i eller utenfor ekteskap.

Artikkel 26.

1. Enhver har rett til undervisning. Undervisningen skal være gratis, i det minste på de elementære og grunnleggende trinn. Elementær undervisning skal være obligatorisk. Alle skal ha adgang til yrkesopplæring, og det skal være lik adgang for alle til høyere undervisning på grunnlag av kvalifikasjoner.
2. Undervisningen skal ta sikte på å utvikle den menneskelige personlighet og styrke respekten for menneskerettighetene og de grunnleggende friheter. Den skal fremme forståelse, toleranse og vennskap mellom alle nasjoner og rasegrupper eller religiøse grupper og skal støtte De Forente Nasjoners arbeid for å opprettholde fred.
3. Foreldre har fortrinnsrett til å bestemme hva slags undervisning deres barn skal få.

Artikkel 27.

1. Enhver har rett til fritt å delta i samfunnets kulturelle liv, til å nyte kunst og til å få del i den vitenskapelige fremgang og dens goder.
2. Enhver har rett til beskyttelse av de åndelige og materielle interesser som er et resultat av ethvert vitenskapelig, litterært eller kunstnerisk verk som han har skapt.

Artikkel 28.

Enhver har krav på en sosial og internasjonal orden som fullt ut kan virkeliggjøre de rettigheter og friheter som er nevnt i denne erklæring.

Artikkel 29.

1. Enhver har plikter overfor samfunnet som alene gjør den frie og fulle utvikling av hans personlighet mulig.
2. Under utøvelsen av sine rettigheter og friheter skal enhver bare være undergitt slike begrensninger som er fastsatt i lov utelukkende i formål å sikre den nødvendige anerkjennelse av og respekt for andres rettigheter og friheter, og de krav som moralen, den offentlige orden og en alminnelig velferd i et demokratisk samfunn med rette stiller.
3. Disse rettigheter og friheter må ikke i noe tilfelle utøves i strid med De Forente Nasjoners formål og prinsipper.

Artikkel 30.

Intet i denne erklæring skal tolkes slik at det gir noen stat, gruppe eller person rett til å ta del i noen virksomhet eller foreta noen handling som tar sikte på å ødelegge noen av de rettigheter og friheter som er nevnt i Erklæringen.

Yrkesetiske retningslinjer for diakoner.
Godkjent 18.09.2014

Målsettingen med retningslinjene er at diakoner, i tillegg til å utøve en etisk og moralsk praksis, utvikler sin yrkesidentitet, moralske dømmekraft og dannelselse.

Det Norske Diakonforbund
The Norwegian Association of Deacons